

Заклучения на Съвета относно архитектурата: принос на културата за устойчивото развитие

(2008/C 319/05)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. КАТО СЕ ПОЗОВАВА:

- на Договора за създаване на Европейската общност,
- на резолюцията на Съвета от 12 февруари 2001 г. ⁽¹⁾ относно качеството на архитектурата в градската и селска среда, в която се заявява, че архитектурата е основен елемент от културата и жизнената среда на всяка от нашите страни,
- на заключенията на Съвета от 24 май 2007 г. относно приноса на културния и творческия сектор за постигане на целите от Лисабон ⁽²⁾, в които се подчертава, че културните дейности и творческите индустрии, сред които е и архитектурата, играят първостепенна роля за стимулиране на иновациите и технологиите и са основни движещи сили за устойчив растеж в бъдеще,
- както и на резолюцията на Съвета от 16 ноември 2007 г. относно Европейската програма за култура ⁽³⁾, в която като продължение на съобщението на Комисията от 10 май 2007 г. ⁽⁴⁾ се отбелязва свързващата роля на културата;

2. КАТО ОТБЕЛЯВА:

- приетата от Европейския съвет на 15 и 16 юни 2006 г. нова стратегия на Европейския съюз за устойчиво развитие ⁽⁵⁾, чиято обща цел е да се опишат и укрепят действията, позволяващи на Европейския съюз постоянно да подобрява качеството на живот на сегашните и бъдещите поколения, като създава устойчиви общности, способни да управляват и използват ефективно ресурсите, да се възползват от потенциала на икономиката за екологични и социални иновации, като гарантират благоденствие, защита на околната среда и социално единство,
- Лайпцигската харта за устойчиви европейски градове, приета на 24 май 2007 г. ⁽⁶⁾ от министрите, отговарящи за развитието на градовете, която подчертава важноста на културата на строителството и призовава за приемане на интегриран подход в процеса на градоустойчиво развитие, който обхваща икономическото, социалното, екологичното и културното измерение на градовете и се опира на сътрудничеството между различните равнища на административна и политическа отговорност, както и между публичните и частните субекти;

3. КАТО ПРИВЕТСТВА:

- работата на „Европейския форум за архитектурни политики“ по проблемите на качеството на архитектурата и устойчивото развитие;

4. КАТО ПОДЧЕРТАВА, ЧЕ:

- архитектурата, като дисциплина на културно творчество и новаторство, включително технологично, представлява забележителен пример за това как културата може да допринесе за устойчивото развитие, като се има предвид нейното въздействие върху културното измерение на градовете, както и върху икономиката, социалното единство и околната среда,
- освен това архитектурата е пример за свързващата роля на културата, тъй като се влияе от редица публични политики, а не само от културните политики;

5. КАТО СЧИТА, ЧЕ:

- днес европейските градове са изправени пред големи предизвикателства: демографските промени и последствията от тях, които се изразяват в разрастване на градовете, екологичните проблеми и борбата с изменението на климата, запазването на социалното единство, особено в контекста на икономическите и културни промени, опазването и популяризирането на архитектурното и културно наследство,
- отговорът на тези предизвикателства е в устойчивото развитие на градовете — интегриран и творчески подход, в който културата, икономиката, социалните аспекти и околната среда играят еднакво важна роля,
- устойчивото развитие на градовете означава:
 - да се отделя специално внимание на качеството на архитектурата и на нейното многообразие като съставни части на културното многообразие, на опазването и популяризирането на наследството и на своеобразната идентичност на природните или градските пейзажи,
 - да се спомага за такова управление на проектите, което благоприятства използването и преустройството на застроените и незастроени площи, по-специално на изостанените промишлени обекти, оптималното използване на енергийните ресурси в условията на борба с измененията на климата и намаляването на замърсяването,
 - чрез прилагане на новаторски архитектурни и градоустойчиви подходи да се отчитат промените в начина на живот на населението, по-специално проблемите, свързани с мобилността и демографските промени, както и целите за социално единство и съжителство на хора с различен социален произход, диалог между културите и гражданско участие в общественния живот,
 - да се насърчава качествено архитектурно творчество, което е фактор за икономическа жизненост и за туристическа привлекателност на градовете,
- архитектурата играе обединяваща и новаторска роля в постигането на устойчиво развитие на градовете, като по-специално:
 - позволява съчетаване на понякога разнопосочните изисквания, каквито поражда опазването на сградите и пейзажите и съвременното творчество, или легитимните стремежи на населението и овладяването на процеса на разрастване на градовете, и

⁽¹⁾ ОВ С 73, 6.3.2001 г., стр. 6.⁽²⁾ ОВ С 311, 21.12.2007 г., стр. 7.⁽³⁾ ОВ С 143, 10.6.2008 г., стр. 9.⁽⁴⁾ Док. 9496/07 и ADD 1.⁽⁵⁾ Док. 10117/06.⁽⁶⁾ http://www.eu2007.de/en/News/download_docs/Mai/0524-AN/075DokumentLeipzigCharta.pdf

- чрез своето многообразие, качество и творчески характер, допринася за културното обогатяване и качеството на живот на градското население, както и за икономическата, търговска и туристическа жизненост на градовете, по-специално като създава благоприятни условия за развитие на малките и средни предприятия,
 - накрая, устойчивото развитие на градовете предоставя възможности за творчество, новаторство и обновяване на архитектурните стилове, както и за възприемане и тълкуване по нов начин на традиционните практики;
6. КАТО ОТБЕЛЯЗВА С ИНТЕРЕС:
- инициативите на редица европейски градове, по-специално в рамките на инициативата „Европейски столици на културата“, за превръщане на културата, и най-вече на архитектурата, в основно средство за тяхното обновяване,
 - появата на „градове на творчеството“, чието устойчиво градоустройствено развитие се основава на нови фактори на конкурентоспособност, като напр. качеството на градската инфраструктура и взаимодействията между култура и индустрия;
7. ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ КОМПЕТЕНЦИИ И ПРИ СПАЗВАНЕ ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:
- да отчетат архитектурата и нейната специфика, по-конкретно нейното културно измерение, във всички свързани с нея политики, и по-специално политиките в областта на научните изследвания, на икономическото и социално единство, на устойчивото развитие и на образованието,
 - по отношение на архитектурата да разработят не само технически стандарти, но и подход, основан на общи икономически, социални, културни и екологични цели,
 - да насърчават новаторството и експериментирането, свързани с устойчивото развитие в областта на архитектурата, градоустройството и градския пейзаж, по-специално в рамките на европейските политики и програми или в рамките на обществените поръчки,
 - да подобрят познаването, в т.ч. чрез статистиката, на сектора на архитектурата и на нейния принос за устойчивото развитие,
 - да подобрят информираността на широката общественост за ролята на архитектурата и градоустройството за създаване на качествена жизнена среда и да стимулират нейната ангажираност с устойчивото развитие на градовете,
 - в сътрудничество със специалистите и вземайки предвид опита на някои държави-членки, да проучат възможността за организиране на ежегоден европейски „форум“, посветен на архитектурата,
 - да осигурят съвместно проследяване на резултатите от настоящите заключения и да направят равностметка на изпълнението им в срок до 2012 г.;
8. ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ:
- да полагат усилия архитектурата да играе обединяваща и новаторска роля в процеса на устойчиво развитие, при това още в идейната фаза на даден архитектурен, градоустройствен или ландшафтен проект или проект за рехабилитация на обект,
 - да спомагат за развитието на потенциала на архитектурата, като културна и творческа индустрия, за икономически растеж и заетост,
 - да насърчават обучението в областта на архитектурата и наследството, както и на жизнената среда, по-специално чрез обучение по изкуства и култура,
 - да стимулират началното и продължаващото обучение на архитекти и специалисти по градоустройство и ландшафт в областта на устойчивото развитие,
 - да отделят внимание на архитектурата в рамките на провеждането на Европейската година на творчеството и иновациите (2009 г.),
 - при необходимост да използват отворения метод на координация в областта на културата;
9. ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:
- да застъпи темата за архитектурата при изготвянето на своята Зелена книга за културните и творческите индустрии,
 - да включи мрежите от експерти и специалисти в областта на архитектурата от обществената и частния сектор, като напр. „Европейския форум за архитектурни политики“, в срещите и консултациите по проблемите и/или въпросите, свързани с архитектурата,
 - в сътрудничество с тези мрежи и с европейската мрежа на учебните заведения по архитектура да насърчи:
 - обмена на информация и на добри практики, както и научните изследвания, между архитекти, изпълнители на обекти и ползватели,
 - обучението по устойчиво развитие на млади специалисти в областта на архитектурата, градоустройството и ландшафта, популяризирането на техните разработки, както и достъпа им до обществени и частни поръчки.